

[Rytter.]

som tyder paa, at Ministeriet har taget sit nuværende Standpunkt netop med Henblik paa Trø-Loven. Følgelig synes jeg, at det ligger nær at skønne, at hvis Trø-Loven forandres, vil der blive truffet en lignende Ordning paa dette Omraade.

Jeg kan altsaa ikke se, at den Vej, som Ministeriet har slaaet ind paa, er uheldig. Den forekommer mig at være praktisk, og den forekommer mig at være loyal, idet jeg forstaar Udtalelsen i Motiverne saaledes, at hvis Trø-Loven bliver forandret i Henseende til dette Spørgsmaal, er Ministeriet villigt til at tage Spørgsmaalet under Overvejelse for denne Sags Vedkommende, uden derfor selvfølgelig paa Forhaand at kunne binde sig til et bestemt Resultat.

Ministeren for Søfart og Fiskeri (Hauge): Jeg takker for den Tilslutning, der er givet til dette lille Afløsningslovforslag for Færøerne. Jeg beklager, at Færøernes Landstingsmand ikke har kunnet tiltræde Forslaget fuldt ud, idet det ærede Medlem har gjort Indvendinger mod Bestemmelsen om Anvendelsen af de Beløb, der bliver til Raadighed ved Rettighedernes Afløsning. Det ærede Medlem gjorde forskellige Indvendinger derimod og mente, at man skulde gaa ind paa en helt anden Ordning end den af Ministeriet gennem dette Lovforslag foreslaaede. Jeg maa nu indtil videre fastholde Lovforslaget, som det her foreligger. Det ærede Medlem har selv gjort opmærksom paa, hvorfor Ministeriet har stillet sit Forslag, som det har, nemlig ud fra rent praktiske Betragtninger. Det er der gjort Rede for i Bemærkningerne til Lovforslaget, og jeg skal derfor ikke komme nærmere ind derpaa. At citere denne Redegørelse vilde være at citere overflødigt, idet enhver kan læse sig til den Begrundelse, som Ministeriet her har givet, og som jeg synes er rigtig.

Det ærede Medlem sagde, at det kunde være Tvivl underkastet, hvorvidt Bestemmelserne var i Overensstemmelse med Grundloven. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem, der talte for Venstre, i den Betragtning, han gjorde gældende vedrørende dette Spørgsmaal. Hvad den fremtidige Anvendelse af Afløsningssummerne angaar, betyder Gennemførelsen af dette Forslag ikke paa nogen Maade, at man ikke kan vende tilbage til Spørgsmaalet, hvilket det ærede 4de tingvalgte Medlem (Rytter) ogsaa antydede, idet han sagde, at dersom man senere hen ændrer Trø-Loven, er der ikke noget i Vejen for, at man kan tage det Spørgsmaal, der her er Tale om, op til ny

Drøftelse. Spørgsmaalet kan jo yderligere drøftes i Udvalget, men indtil videre maa jeg fastholde Forslaget som praktisk, let overskueligt og rimeligt, idet ingen ved dette Lovforslags Gennemførelse forfordeles, navnlig da naar man gaar ud fra som givet, at de Penge, som udgør Afløsningssummerne, virkelig kan tilvejebringes. De er ikke til Stede nu, idet der er disponeret over en meget betydelig Del af Afløsningssummen ved Udlaan til forskellige Institutioner paa Færøerne. Jeg maa dog gaa ud fra, at dette ikke har nogen reel praktisk Betydning, idet Lagtinget er Kautionist for, at disse Beløb indgaar og bliver til Raadighed, efterhaanden som Betalingen kan kræves efter den Overenskomst, der er sluttet med de paagældende Laantagere.

Patursson: Det ærede 4de tingvalgte Medlem (Rytter) udtalte, at Loven af 13. April 1894 havde været gældende i 40 Aar, og at der ikke var protesteret imod den. Det er ganske rigtigt. Hvis der skulde protesteres imod den med Kraft, maatte man være gaaet til Højesteret, men der har altsaa ikke været protesteret mod dens Gyldighed. Ikke des mindre har man vistnok fra alle Sider, jeg tør sige ogsaa fra administrativ Side, fra Godsbestyrelsens Side, i en vis Periode af Godsbestyrelsens Dage i hvert Fald, set saaledes paa den, at den næppe havde kunnet staa for en Højesteretsprøvelse. Men man har fundet sig i det. Da vi kom til at behandle Sagen i Landbokommissionen 1908—11, henviste Formanden netop til Loven af 1894 og udtalte, at der burde foretages den Forandring, som Lagtinget her har foreslaaet.

Jeg maa maaske faa Lov til nærmere at begrunde min Stilling og mine Udtalelser her i Dag, idet jeg har samme Stilling som Landbokommissionen, hvoraf jeg var Medlem, og som Lagtinget, hvoraf jeg ogsaa er Medlem. Jeg kan ikke indse, at den ringe Erstatning, der tillægges Kongsfæsterne i Henhold til den højtærede Ministers Forslag, er lovmedholdelig. I Christian den Femtes Norske Lov 5te Bog, 12te Kapitel, 29de Artikel, bestemmes: „Ingen Landdrot maa tage noget Fiskeri eller anden Herlighed fra sin Lejlæending, som der haver ligget til, da han fæstede Gaarden bort, med mindre Bonden det samtykker.“ Det er formentlig paa Grundlag af denne Bestemmelse i Norske Lov, at Justitsministeren, jfr. Rigsdagstidende, Landstingets Forhandlinger 1891—92, Sp. 86, udtaler: at „Ingen Del af Fæstets Grund kan sælges uden Fæsterens Samtykke“, og at Justits-